

експерти та радники.

Забезпечення високих і стійких темпів розвитку країни, досягнення стратегічних цілей державної влади неможливо без партнерства державних органів влади з представниками приватного бізнесу. Є надія, що ухвалення нового Закону «Про концесію» стане новим ефективним кроком у співпраці державного та приватного секторів.

Література

1. Про концесію: Закон України від 03 жовтня 2019 р. № 155-IX [зі змін. та доп.]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/155-20#n419> (дата звернення: 15.01.2020).

2. Іголкін І.В. Концесія як інструмент розвитку інфраструктури національних економік. *Наукові праці НДФІ*. 2010. № 39(52). С. 115-123.

3. Куліков А.І. Концесія як форма реалізації спільних проектів держави і бізнесу. *Державне управління*. 2013. № 5. С. 117–119.

УДК 352(043.2)

Микулець В.Ю., к.ю.н., доцент,
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка С. Дем'янчука», м. Рівне, Україна

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ГМІНИ У РЕСПУБЛІЦІ ПОЛЬЩА

Місцеве самоврядування України переживає нову хвилю реформ. Загальна мета цих реформ вкрай проста – люди мають зажити краще. Очевидно для цього необхідно думати не лише про вдалий адміністративний поділ, але й створення передумов для реальної можливості територіальними громадами вирішувати свої нагальні питання. В цьому плані цікавим є досвід Польщі, яка здійснила одну з найефективніших адміністративно-територіальних реформ, зокрема у частині нормативно-правового регулювання діяльності гміни.

Принагідно зауважимо, поняття «основи місцевого самоврядування» ми розуміємо як систему зовнішніх чинників, що виступають в якості необхідних умов існування й ефективного функціонування місцевого самоврядування. За умови застосування такого підходу правові основи місцевого самоврядування (зокрема, гміни) постають, з одного боку, як зовнішній, формально-юридичний образ місцевого самоврядування, а з іншого – як юридичне підґрунтя всіх рішень, актів і дій його суб'єктів. Ми також поділяємо позицію, що правовою основою місцевого самоврядування є сукупність правових норм, що регулюють суспільні відносини, які виникають у процесі його організації й функціонування [1, с. 77].

Зауважимо, що для Польщі, як і для всіх держав континентальної системи права характерна чотириланкова правова основа місцевого самоврядування: 1) конституція, як Основний закон, що закріплює керівні, основоположні засади місцевого самоврядування; 2) загальновизнані принципи і норми міжнародного права та міжнародні договори, щодо яких є згода на обов'язковість для даної держави, і які визначають міжнародно-правові стандарти місцевого самоврядування і муніципальної демократії; 3) закони, які регулюють питання організації й функціонування місцевого самоврядування (місцеві вибори, територіальну організацію місцевого самоврядування, регіональний розвиток тощо); 4) підзаконні нормативно-правові акти, що регламентують питання місцевого самоврядування. При цьому акти першої та другої ланки є спільними для всіх рівнів місцевого самоврядування (зокрема, гміни, повіту та воєводства у Польщі).

Отож у Польщі правову основу діяльності гміни становлять закони, прийняті в ході реформування територіальної організації влади в державі, проведеної протягом останніх десяти років ХХ століття – це закони «Про гмінне (територіальне) самоврядування» від 8 березня 1990 р.; «Про принципи вступу одиниць територіального самоврядування до міжнародних асоціацій місцевого і регіонального самоврядування» від 15 вересня 2000 р.; «Про самоврядних службовців» від 22 березня 1990 р.; «Про гмінну варту» від 29 серпня 1997 р. тощо. Крім того, порядок підготовки і проведення місцевих виборів у Польщі визначено Виборчим кодексом 2011 р., а порядок підготовки і проведення місцевих референдумів – законом «Про місцевий референдум» 2000 р. Із вказаних актів випливає, що на території гміни передбачено функціонування як законодавчих, так і виконавчих структур. Основним представницьким політико-правовим органом гміни є рада гміни. Основні повноваження рад зосередженні на схваленні бюджету, стратегій (програм) розвитку, розпорядженні майном тощо.

Серед усього розмаїття локальних нормативно-правових актів, що становлять правову основу місцевого самоврядування Польщі, слід відзначити статuti громад. Вони являють собою основні локальні нормативно-правові акти, якими регулюється структура, повноваження та порядок діяльності громади, її органів та посадових осіб. При цьому Республіка Польща має значний досвід у впровадженні статутів громад. Так у Законі «Про гмінне самоврядування» проголошується: «Устрій гміни визначається її статутом. Проект статуту гміни, що має понад 300 000 жителів, підлягає узгодженню з Головою Ради Міністрів за поданням міністра у справах публічної адміністрації (ст. 3) [2].

Відповідно до норм вказаного закону, статут гміни підлягає оприлюдненню у воєводському урядовому віснику і визначає: 1) порядок створення, об'єднання, поділу і скасування так званих «допоміжних одиниць», тобто солтівств, районів, мікрорайонів; 2) порядок доступу до

документів органів місцевого самоврядування і користування ними; 3) порядок і принципи діяльності контрольної (ревізійної) комісії ради; 4) внутрішню організацію і порядок роботи органів місцевого самоврядування гміни; 5) порядок управління і користування комунальною власністю «допоміжними одиницями»; 6) повноваження «допоміжних одиниць» у веденні фінансових справ у межах бюджету гміни; 7) принципи участі голови виконавчого органу «допоміжної одиниці» в роботі ради без права голосу; 8) порядок діяльності депутатських клубів (груп, фракцій) [2].

Відзначимо обов'язковість прийняття статутів гмінами, що у Польщі ґрунтується на тому, що гміни є юридичними особами. Оскільки за Цивільним кодексом Республіки Польща статут є підставою для діяльності юридичної особи, то й гміни зобов'язані приймати власні статути.

На сам кінець зауважимо, що наявні акти, що виступають правовою основою нормативно-правового регулювання діяльності гміни, виступають важливим фактором динамічного розвитку гмін, як важливого регіонального рівня адміністративно-територіального устрою Польщі. Згадані нормативні акти сприяють реалізації основного завдання діяльності гмін: забезпечення соціально-економічного розвитку та задоволення потреб громадян у межах своєї компетенції.

Література

1. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні: підручник / за ред. С.Г. Серьогіної. – 2-ге вид. переробл. та доповн. Харків: Право, 2011. 360 с.

2. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym (Dz.U. z 1990 r. Nr 16, poz. 95). Tytuł ustawy zmieniony ustawą z dnia 29 grudnia 1998 r. (Dz. U. nr 162, poz. 1126) na Ustawę o samorządzie gminnym.

УДК 341.327(043.2)

Новіков М.М., к.ю.н., доцент,
Херсонський факультет,
Одеський державний університет внутрішніх справ,
Новікова М.М., к.ю.н., доцент,
Херсонський державний університет, м. Херсон, Україна

МІЖНАРОДНА ВІЙСЬКОВА КОЛЕКТИВНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ: ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Природна актуальність теми пов'язана з нейтралізацією гібридної локальної війни між Російською федерацією (РФ) і Україною (2014-2020 р.р.), з переоцінкою соціальних та загальнолюдських цінностей, до